JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. Woensdag 16 Februarij. N°. 13.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt des Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Benoemingen.

Bij Koninklijk besluit van 19 Julij 1852 no. 75, is de bij Zijner Majesteits besluit van 12 Maart 1850 no. 4 benoemde aspirant-ingenieur voor de mijnen in Nederlandsch-Indie, *E. van der Elst*, op door hem gedaan verzoek, eervol uit die betrekking ontslagen, tevens aan hem verleend de titulaire rang van ingenieur voor mijnen in Nederlandsch-Indie, zonder bezwaar van 's lands kas; wijl wijders tot aspirant-ingenieurs voor de mijnen in Nederlandsch-Indie benoemd zijn de kweekelingen *R. Everwijn, P. F. E. Rant* *H. E. Akkerings.*

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de ambtenaar *J. L. B. Engelhard*, gewezen resident van Bezoekie.

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, de 1 kommies bij de algemeene rekenkamer *M. J. Martens*, onder toekenning van wachtgeld.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de assistent der 1 klasse bij de indigo-kultuur *M. Carapiet*, onder toekenning van pensioen.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen klerk op het bureau van den assistent-resident van Tjilatjap *J. A. Frankhanel.*

Op zijn verzoek, wegens vertrek, eervol, *J. van Maanen*, als lid van het roomsch-catholijk wees- en armhuisbestuur te Samarang.

OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van Nederlandschen consul te Canton (China), gedurende de afwezigheid des consuls, aan den heer *F. A. King*, lid der firma *King & Co.* in China, en zulks onder den titel van vice-consul honorair.

Voorloopig, de waarneming der betrekking van administrateur der kolenmijn Oranje Nassau (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo), aan den 1 luitenant der infanterie *W. van Os*, waarnemend civiel gezaghebber der distrikten Doessoen en Besompaij.

De tijdelijke waarneming der betrekking van civiel gezaghebber der districten Doessoen en Becompaij, aan den 2 luitenant, militairen kommandant aldaar *C. Bangert.*

BENOEMD:

Tot assistent-resident van Salatiga (residentie Samarang), jkhr. Mr. *H. J. W. van Lawick van Pabst*, thans assistent-resident voor de policie te Samarang.

Tot assistent-resident voor de policie te Samarang, *P. J. Serlé*, thans secretaris der residentie Samarang.

Tot kommies bij het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, *J. K. Rienks*, ambtenaar op non-activiteit, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; laatstelijk deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia.

Tot lid van het roomsch-catholijk wees- en armbestuur te Samarang, *J. J. Volkert*, koopman aldaar.

Tot posthouder te *Cauer* (afdeeling Benkoelen), *C. Termeulen*, onder-adjudant voor memorie, voorloopig met die functien belast.

Tot magazijnmeester bij de steenkolenmijn *Oranje Nassau*, *H. F. W. Gosewisch*, thans als zoodanig fungerende.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan *A. A. Sluijter*, kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures.

Militair Departement.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, het aan den kapitein der infanterie *C. E. A. Naumann*, bij het besluit van 4 November 1852 No. 4, verleende tweejarig verlof naar Nederland.

Marine-Departement.

BIJ DE GOUVERNEMENTS SCHOENERS EN KRUISBOOTEN.

BEVORDERD:

Tot tweeden gezaghebber, de eerste stuurman *P. Boodt.*

Bekendmaking.

Namens den Gouverneur-Generaal wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie op Zaturdag den 19den Februarij 1853, des voormiddags ten 9 ure, op het gouvernements-huis op Weltevreden algemeene audientie zal verleenen aan alle departementen en kollegien van algemeen bestuur, autoriteiten en ingezetenen, ter gelegenheid van de verjaring van 's Konings geboortedag.

BATAVIA, *De fungerende Algemeene Secretaris,*
den 14 Februarij 1853. DE WAAL.

Advertentien.

Vertrek van de Landmail.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 25sten dezer, des namiddags ten één ure, bij het postkantoor te Weltevreden gesloten zullen worden de brievenpakketten, bestemd om te worden verzonden naar Singapore en van dáár, per landmail, naar Europa; zullende de sluiting der postpakketten, bestemd voor Banka, Palembang en Riouw, plaats vinden op Donderdag den 24sten dezer.

Batavia, *De Directeur voornoemd,*
den 9den Februarij. 1853. DE VEER.

De Directeur der Producten en Civiele Magazijnen geeft kennis, dat de verkooping van Mex. doll., in stede van Zaturdag den 19 Februarij aanstaande, zal plaats hebben op Vrijdag den 18 te voren.

De Directeur der Producten en Civiele Magazijnen maakt bekend, dat op Zaturdag 5 Maart, des morgens ten 10 ure, door den Resident van Soerabaya, te zijnen kantore, overeenkomstig de door den Resident van Kedirie in de Javasche Courant van heden geannonceerde voorwaarden, eene publieke uitbesteding zal worden gehouden voor den afvoer van producten uit de binnenlandsche pakhuizen der residentie Kedirie naar de pakhuizen te Toeloengagong (Ngrowo) en te Kedirie, alsmede voor den opvoer van zout naar de binnenlandsche verkooppakhuizen in de residentie Kedirie.

De ondergeteekende brengt bij deze ter kennis van het publiek, dat, ter voorkoming van ongelukken, alle rijtuigen, van waar ook komende en gaande naar het gebouw der societeit *de Harmonie*, in den avond van Zaturdag den 19den dezer, zich langs de oostzijde van Rijswijk derwaarts zullen moeten begeven en zich van daar langs den weg naar Tana-Abang of langs Noordwijk en Molenvliet behooren te verwijderen.

Koetsiers, in wiens dienst zij ook mogen zijn, zich aan het bovenstaande voorschrift niet onderwerpende, zullen worden verpligt met hunne rijtuigen terug te keeren en de bepaalde volgorde in acht te nemen.

Aan ouders en voogden wordt tevens beleefdelijk medegedeeld, dat geene kinderen beneden de 12 jaren oud zullen kunnen worden toegelaten.

Batavia, *De Resident van Batavia,*
den 10den Februarij, 1853 P. VAN REES.

De resident van Batavia maakt bekend, dat bij zijn besluit van 20 December 1852 No. 4163 tot onderschout van het Zuider-district (Meester-Cornelis) is benoemd: de persoon van *Johannes Filippus Franciscus Hennebert.*

De resident van Samarang maakt bekend, dat op Zaturdag 5 Maart 1853, des morgens ten 10 ure, ter secretarie dier residentie, bij den afslag zal worden gehouden eene uitbesteding voor de levering, in 1853 van het bij de detachementen Djaijang-Secars en lijfwachten Dragonders benoodigde harnachement.

De resident van Madioen maakt bekend, dat Woensdag 28 Februarij 1853, des morgens ten 9 ure, ten residentie kantore zal worden uitbesteed het gewoon onderhoud en de zware reparatien aan de civiele, en militaire gebouwen, onder civiel beheer, gelijk ook aan de zoutpakhuizen en lootsen te Ngawie in 1853.

De resident van Bagelen geeft kennis, dat Zaturdag 20 Eebruarij aanstaande, des morgens ten 9 ure, ter hoofdplaats der afdeeling Ledok, publiek zullen worden verkocht de etablissementen voor de ontvangst van de natte Koffij in den rooden schil te Solomerte en Semilir.

De resident van Kedirie geeft kennis, dat op 26 Februarij aanstaande des morgens ten 10 ure, ten zijnen kantore, dezelfde uitbesteding zal worden gehouden als door den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen is bekend gesteld, dat te Soerabaya, op 5 Maart zal plaats hebben.

Vendutien.

Op Donderdag 17 Februarij, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje en co.* van diverse negotiegoederen en voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, 18 paren spiegels van diverse dimensien en 10 stuks schilderijen.

Op Vrijdag 18 Februarij, voor de toko van *B. J. Leon*, van wagens, bendies, wagen en bendiepaarden; voorts van diverse meubels, hang en tafellampen, muurstolpen, étagère voorwerpen, spiegels en schilderijen, enz enz.

En

Des morgens ten 10 ure, in het locaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement, van eene hoeveelheid van 40,000 Mexikaansche dollars, en zulks bij kavelingen van 1000 stuks.

Op Maandag 21 Februarij, voor rekening van het gouvernement, bij 's lands equipagewerf te Batavia, eenige voor de dienst afgekeurde en overtollige marinegoederen.

Op Woensdag 9 Maart, voor rekening van het gouvernement, bij 's lands fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaya, diverse onbruikbare gereedschappen, oud staal, bestaande in vijlen, oud gesmeed ijzer, oude ledige kisten, vaten, enz.

Nagelaten Boedels.

De weeskamer te Samarang roept alle onbekende schuldeischers in den boedel van wijlen **L. C. H. van Barthold** op om op 12 Maart 1853, 's morgens ten 10 ure, in de vergaderzaal dier kamer tegenwoordig te zijn bij het doen van rekening en verantwoording van dien boedel en te hooren voorstellen de rangschikking ter voldoening der schuldvorderingen, voor zoo verre het bedrag der nalatenschap bekend zal zijn.

De weeskamer te Soerabaya roept alle bekende en onbekende schuldeischers in den boedel van wijlen **W. Meulenhoff,** gepens. 1 luit. der inf, op, om op 5 Maart aanstaande, 's morgens ten 9 ure, ter vergaderzaal dier kamer tegenwoordig te zijn bij het afleggen der rekening en verantwoording van dien boedel en de door haar voor te stellen rangschikking en wijze van voldoening van crediteuren.

De weeskamer te Soerabaya roept bij advertentie 8 Februarij op alle crediteuren en debiteuren in den boedel van wijlen **J. H. Oswald,** om binnen drie maanden aangifte of betaling te doen.

De agenten der Samarangsche weeskamer te Salatiga roepen bij advertentie 4 Februarij op debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen **D. C. Beck,** om betalingen of aangiften te doen binnen drie maanden.

De agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer te Soeracarta roepen bij advertentie 7 Februarij debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen **Liem Lie Soeij** op, om binnen drie maanden betalingen of aangiften te doen.

Vertrekkende Personen.

De ondergeteekende is voornemens Java voor eenen korten tijd te verlaten; zijn gemagtigden zijn de heeren *C. S. A. Thurkouw* en Mr. *H. A. des Amorie Van der Hoeven*, beiden te Samarang; laatstgenoemde zal van den 15den April e. k. belast zijn met de liquidatie.

G. L. VAN DER ELST.

Mevrouw de wed. *M. E. Boerlage*, geboren *Claassen*, ... naar Nederland; gemagtigde de heer *G. L. Dorrepaal*; terwijl, als gemagtigde der gezamenlijke erven van wijlen den heer *T. F. Boerlage*, blijft fungeren de heer *H. F. Morbotter.*

Naar Nederland *J. L. B. Engelhard; gemagtigde de heer E. Francis*, president van de javasche bank.

Schepern naar Nederland.

L. A. Hoogenstraaten naar Banka.

J. G. Bennink naar Nederland,

BATAVIA.

Het koninklijk Zweedsch Oorlogsfregat *Eugenie*, gekommandeerd door den kapitein *Chevalier de Vergin*, heeft in den vroegen morgen van den 13den dezer de reede van Batavia verlaten om zich naar de Kokos-eilanden te begeven.

Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno* is te gelijker tijd met dit oorlogsvaartuig onder stoom gegaan, om het een gedeelte van Straat Sunda uitteslepen.

— Dienzelfden morgen is, ongeveer ten 11, ure ter reede alhier geankerd Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, gekommandeerd door den kapitein luitenant ter zee, *P. Dibbetz*, komende van Cadix en de Kaap de Goede Hoop aangedaan hebbende. Deze bodem heeft eerst een deel uitgemaakt van het Nederlandsche eskader, hetwelk in het laatste najaar in de middellandsche zee onder het bevel van den schout bij nacht *Bouricius* gekruist heeft, van waar hij naar zijne bestemming, — Nederlandsch-Indie, — vertrokken is.

— Gisteren middag tusschen 12 en 1/1 ure barstte over de stad Batavia eene hevige stormvlaag uit het

---

DE VERZEKERDE MOLEN. (*vervolg.*)

Severijn was door den brand op eens een gegoed man geworden, en de menschen verwonderden zich slechts, dat hij zich daarover niet meer verheugd betoonde. Wel was hij na den brand verscheiden weken lang ziek geweest — thans was dat korte lijden immers doorgestaan, de gekneusde ledematen waren hersteld, en in het dal was de molen zoo druk en vrolijk in beweging, als te voren. De nieuwe stoomtoestel was aangebragt, de klanten kwamen wederom opdagen, en dag en nacht werden de vergroote waterraderen door stoom of vuur rusteloos voortgedreven. Severijn echter had daar thans noch hart voor — ja, hij bemoeide zich bijkans niet met de zaak en zette slechts bij bijzondere gelegenheden een voet in den kostelijken nieuwen molen. Hij was somber en menschenschuw geworden; te naauwernood, dat de liefkozingen der zachte Dalroos of zijner kinderen soms eens een flaauw lachje op zijn bleek, ingevallen gezigt konden roepen. Dagen lang lag hij alleen in het digtste bosch of hing, 't gelaat in de handen gedrukt, in zijn armstoel; — dagen achtereen sprak hij geen enkel woord, en als vrienden kwamen, ging hij hen schuw uit den weg, of sloop ter achterdeur uit het bosch in.

Het moet zeker nog een gevolg van zijne ziekte wezen, zeiden de menschen, die hem meelijdig gadeslogen. »Ja, zoo'n schrik en zoo'n leelijke val en zoo'n lange bedlegerigheid, die konden er den sterkste wel onder brengen. Gelukkig nog, dat hij dien goeden trouwen Koenraad heeft! Dat is een wakkere kerel! Trouw in voor en tegenspoed, en altijd klaar bij de hand, men kome, wat uur men wil."

Zoo redeneerden de menschen en vermoedden weinig welk een worm aan Severijns hart knaagde en hem zijn beste levensmerg uitzoog. Wat nogtans Koenraad betrof, daarin hadden ze gelijk. Die was vroeg en laat op den been en wakker, die hanteerde, die beschikte, die beredderde, die was heer in den molen, dien moest gehoorzaamd worden, of hij joeg weg, wie hem niet beviel. Zijne kameraden beklaagden zich bij Severijn, dat zij zoo hondsch en hard door den meesterknecht werden behandeld. Severijn liet Koenraad komen, en verzocht hem, dat toch eenigzins anders aan te leggen. Koenraad lachte hem in zijn gezigt uit. »Ik moet zelf weten, wat mij te doen staat," antwoordde hij brutaal. »Bemoei gij u daar liever niet meê! Als de kerels niet onderdanig zijn, dan dadelijk weg met hen!"

Den molenaar steeg het bloed naar de bleeke wangen en zijne oogen schoten vuur. »Ben ik baas hier, of gij?" vroeg hij barsch.

»Kom, kom!" hernam Koenraad en lachte spotachtig, terwijl hij zonder verder een woord te verliezen de kamer verliet en de deur achter zich toetrok, dat de ruiten kletterden.

Severijn sprong woedend overeind en wilde den onbesschoften vlegel na. Hij bezon zich echter. Voordat hij de deur opende, was zijne grimmigheid geweken en lag weer doodelijke bleekheid op zijne holle wangen.

»O God, in durf immers niet! Ik mag, ik kan, ik durf niet!" zuchtte hij. »Wee mij, de knecht is mijn heer geworden door het geweld der zonde! Wee, wee mij! Had ik toch liever huis en hof verlaten, dan dàt gedaan!" — Bang kreunend drukte hij zijn gezigt in beide handen, en geen mensch kreeg hem dien ganschen dag meer te zien. Koenraad nogtans joeg de knechts die zich over hem beklaagd hadden, op staanden voet weg, en bleef naar willekeur in alles zijn eigen hoofd en zin volgen.

Den zondag daarop sloop Severijn al zeer vroeg het huis uit, om naar gewoonte eenzaam in de bosschen om te dwalen. De beide kinderen gingen 's middags na 't eten naar het kasteel, om hunne speelmakkers, de jongens van den tuinman, te bezoeken. De knechts trokken naar een naburig dorp, waar dans en muziek zou wezen. Buiten de Dalroos bleef niemand t' huis. Ook zij verliet dat later en ging. den tuin door, naar het eenzaam prieël. Hier was zij geheel alleen, hier stoorde haar geen mensch, hier kon zij zich ongezien in diepe stilte met hare gedachten bezighouden. Daar zat zij stil, treurig, het lieve hoofdje in de hand geleund.

Westen los, welke ongeveer 10 minuten aanhield en met zware regen vergezeld ging. Bijna overal heeft zij talrijke boomen ontworteld en ter neer geworpen, vele schade aan huizen toegebragt, vooral aan die welke van ligte bouwstoffen waren zamengesteld. In de kampong Kebon Klappa zijn 11 bamboezen woningen omvergewaaid; in de kampong Kamayoran is eene vrouw door een op hare woning stortende klapperboom gedood, en op het stadhuisplein werden twee Waringien boomen ontworteld, waarvan een de daaronder schuilende rijtuigen bijna geheel door zijnen val verbrijzelde.

Wanneer wij onverhoopt nog meerder noodlottige gevolgen dier stormvlaag mogten vernemen, zullen wij daarvan in een volgend No. mededeeling doen.

— Men schrijft van Poerwokarta, 6 Februarij. Onlangs had alhier een, gelukkig zeldzaam onder den Inlander voorkomend geval van zelfmoord plaats.

Zeker Inlander *Arsa*, vrijwillige koelie op het particuliere suiker-etablissement te Prakantroes van Cheribon afkomstig, had een verzwering aan den voet, die hem meestal dwong te huis te zitten en belette veldarbeid te verrigten. Alhoewel, gelijk alle zieken op gemeld etablissement, behoorlijk verpleegd en gevoed wordende, 't zij de ziekte in dienst ontstaan dan wel reeds bestaat bij 't in dienst treden, zooals er vele door gebrek en ziekte vermagerde sujetten van elders, uitgelokt door ruime betaling en goede voeding (immers de vrijwillige koelie's op dit en andere particuliere ondernemingen krijgen behoorlijke eigen woning, rijst, zout, olij en dagelijksche betaling) in dienst gekomen na weinige dagen geheel van voorkomen veranderen en gezond en kragtig worden, scheen het hem te hinderen, dat hij zonder zulks door arbeid te kunnen verdienen zoo geheel voor niets onderhouden moest worden. Op zekeren dag toch gaf hij aan een kleinen jongen, die bij hem woonde, te kennen, dat hij er te zeer mede verlegen was zoo doelloos en nutteloos voort te leven en trachtte zich eensklaps met een grasmes den hals aftesnijden. Dit echter door den knaap belet zijnde, scheen hij weder in zijn lot te berusten, maar eenige dagen later met eenige andere koelies aan den oever der sterk gezwollen rivier (banjir) badende, liep hij verder dan wel raadzaam was in de snelstroomende Tjitaroem, riep zijne hem waarschuwende makkers toe, dat hij zich ging verdrinken, verzocht hen zijn aan den kant achtergelaten kapmes aan den mandoer te willen brengen en stortte zich in den diepen stroom. Nog eenmaal wierp een maalstroom hem op geruimen afstand weder op, waar hij gezien werd met de handen op het hoofd zaamgevouwen, hij zonk daarop weder en kwam niet meer boven. Aangewende pogingen ter redding waren vruchteloos, en hij werd een offer van verkeerd geplaatste schaamte. Hij had overigens nimmer blijken van verstandsverbijstering gegeven, en ook, al wat hij op 't oogenblik van zijnen zelfmoord (omstreeks den middag geschied) sprak, was bedaard, duidelijk en wel overlegd.

— Tjianjoer den 14den Februarij.

Den 12den dezer arriveerde alhier in ziekelijken toestand, de HoogEerwaarde heer *P. M. Vrancken*, Bisschop van Colophon en Apostolisch Vicaris van Nederlandsch-Indie. Sedert den 1sten lijdt Zijn HoogEerwaarde aan de koorts, die den 12den in hevigheid sterk is toegenomen; de laatste nacht zoowel was verontrustend.

— Van Cheribon wordt medegedeeld, dat in het distrikt *Radjagaloe* den 3den Februarij, des namiddags, zeven in de sawa's arbeidende personen, wonende in de dessa *Boeniwangie*, door den bliksem zijn getroffen. Drie hunner verloren daardoor het leven, terwijl de vier overigen gekwetst werden.

Ook zijn in deze maand in die residentie, ten gevolge der zware regens vele rivieren uit hunne bedden getreden, waardoor een groot aantal sawa's overstroomd en vernield waren. De dessa *Djagapoera*, in het regentschap Cheribon telde 500 sawa's in dien toestand en in het regentschap Madjalengka waren eenige bruggen weggespoeld, waardoor de binnenlandsche gemeenschap vele stremming ondervond. Op onderscheidene plaatsen hadden ook aardstortingen het hare daartoe bijgebragt.

Van het verlies van menschlenlevens weet men niets anders dan dat een Inlander in de rivier Tjikeroe verdronken was.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

De laatste berigten omtrent de heerschende ziekte in de residentie Madioen, zijn in het algemeen geruststellend. In de distrikten Madioen, Maaspattie en Bagie zijn de lijders met 4 vermeerderd, en is slechts één man overleden. De meeste onder behandeling zijnde zieken zijn hersteld. In het distrikt Keniten zijn 41 lijders bijgekomen en 7 overleden. De tijdingen echter uit de afdeeling Magettan luiden, dat van de 440 lijders 248 (69 mannen, 72 vrouwen en 107 kinderen) zijn bezweken. De zieken schijnen evenwel niet allen aan de cholera te lijden, maar velen aan eene jaarlijks zich voordoende ziekte, waarvan de oorzaak aan het bewerken der sawa's bij wind en regen wordt toegeschreven. In de afdeeling Ponorogo had zich de ziekte nog niet geopenbaard.

— Men leest in *De Oostpost* van den 9den Februarij No. 7.

Vijf Javaansche landbouwers van de dessa Modjo-Gening, onder Modjosarie, op den 22sten dezer, eenen aangespoelden boomstam in de rivier Bangsa, die bij den aldaar geplaatsten dam was blijven vastzitten, willende vervoeren, werden plotseling door eenen banjir overvallen met dat ongelukkig gevolg dat een derzelve is verdronken, zonder dat hem eenige hulp kon worden toegebragt.

Wij ontleenen aan de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 23 December jl. de volgende berigten:

NEDERLAND.

De kapitein ter zee *J. W. F. Frucht* heeft den 15den December van den kapitein ter zee *D. Bijl de Vroe* het kommandement van Zr. Ms. fregat de Prins van Oranje overgenomen, terwijl laatstgenoemde op nonactiviteit is gesteld. De luitenants 1ste klasse eerste officiers *B. H. Staring* en *R. van Voss* zullen den 25sten door de luitenants 1ste klasse *G. Fabius* en *H. W. A. van Rappard* in hunne betrekkingen worden vervangen, respectivelijk op de fregatten Prins van Oranje en Doggersbank, wordende eerstgemelde met dien datum op nonactiviteit gesteld.

— Zr. Ms. fregat Doggersbank, onder bevel van den kapitein ter zee *A. J. de Smit van den Broecke*, zal den 30sten December zijnen togt ondernemen. Vermoedelijk zal dat vaartuig in de maand Mei aanstaande van zijne reis teruggekeerd zijn.

's Gravenhage, 21 December. Gisteren middag vereenigden zich in het hôtel Paulez, aan eenen vriendschappelijken maaltijd, de officieren van het leger, die in de jaren 1814, 1815 en 1816 hunne studien hadden volbragt. De zaal, waarin het portret van den tegenwoordigen gouverneur der akademie, te Breda, den luitenant-kolonel der genie, den heer *J. P. Delprat*, prijkte, was op eigenaardige wijze fraai met groen en bloemen versierd. De tafel had een prachtig aanzien. Aan zinnebeeldige voorstellingen vol smaak en in overeenstemming met het doel der bijeenkomst ontbrak het niet. Gulheid en hartelijke toon heerschten daarbij. De vroegere betrekkingen van vriendschap werden met genoegen herdacht, en het bleek, dat zij op rijper jaren niet verminderd waren. Hier waren thans mannen bijeen, die zich in verschillende vakken eenen naam van onderscheiding of roem hadden verworven, en wier borst prijkte met de vereerende blijken hunner kloeke gedragingen en opofferenden ijver. Menige feestdronk werd ingesteld voor 't heil van koning en vaderland, voor den bloei van het Nederlandsche leger en voor de wapenbroeders, die zich in Oost en West bevinden, voor de marine, die met de landmagt één geheel uitmaakt, enz. Gedurende het diner werden door het muziekkorps van het regement grenadiers en jagers verschillende stukken uitgevoerd. Tot laat in den avond bleven de feestvierenden bijeen. Men verneemt, dat het plan is gevormd, in een volgend jaar tot hetzelfde doel weder zamen te komen.

Arnhem. 21 December. Heden had tegen het vallen van den avond eene droevige gebeurtenis alhier plaats. Een schrijnwerkersgezel, jongman, 34 jaren oud, had minnehandel onderhouden met de dienstmaagd van den heer *S*. Het schijnt, dat de naijver van den minnaar hevig was opgewekt door betrekkingen, welke zijne beminde had aangeknoopt, of, welke hij aangeknoopt meende. Althans kwam hij heden middag ten huize van den heer *S*. en terwijl hij aldaar in de keuken in een gesprek was gewikkeld, haalde hij onverwachts eene pistool met dubbelen loop, te voorschijn en loste een der schoten op het hoofd der hier bedoelde dienstmaagd. De heer *S*. daarop toespringende, wilde den schuldige aanhouden, doch deze wist, onder het bezigen van bedreigingen, weg te komen; de haan van het pistool viel gedurende dat bedrijf andermaal, doch er ging geen schot af. De policie was dadelijk in huis, doch de dader was ontkomen. Op eenmaal echter vertoont hij zich op nieuw in de woning van den heer *S*. zeggende dat hij zijne beminde nog eens wilde omhelzen, alvorens zij stierf. Hij is onder de droevigste blijken van wanhoop naar de gevangenis overgebragt.

Bij het eerst geneeskundig onderzoek schijnt te zijn gebleken, dat de pistool wel is waar scherp geladen was, doch, dat de kogels door een allergelukkigst toeval zoodanige rigting hebben genomen, dat er uitzigt op herstel van het slagtoffer bestaat.

ENGELAND.

London, 20 December. De *Observer* deelt eenige bijzonderheden mede betreffende de ministerieele crisis; onmiddelijk na de zamenkomst, in welke lord *Derby* zijnen post nederlegde, zond de koningin twee brieven, den eenen aan den markies van *Lansdowne*, de[n] anderen aan den graaf van *Aberdeen*; deze beide lord[s] hebben in het hôtel *Lansdowne* eene bijeenkomst [en] een onderhoud met lord *John Russell* gehad; wede[r]zijds was men daarover zeer voldaan. Men kan reke[-] nen op eene te gelijk gematigd en vrijzinnig kabinet dat zijnen steun zal vinden in zedelijken, maatscha[p-] pelijken en staatkundigen vooruitgang. Lord *John Ru[s]sell* voegt de *Observer* er bij, heeft het voorbeeld v[an] bewonderenswaardige zelfverloochening gegeven en z[ijn] voorbeeld zal zonder twijfel navolging vinden.

Men weet nog niet, wie aan het hoofd van het nie[u-] we ministerie zal staan; maar dit is slechts eene bij[-] zaak, nu de aanzienlijkste leden van het nieuwe mi[-] nisterie in alles zoo volkomen overeenstemmen.

De *Sunday Times* bevat nagenoeg dezelfde berigten alleen voegt zij er bij, dat het nieuwe kabinet op d[e] hulp der Peelisten en op die der afgevaardigden va[n] de school van Manchester kan rekenen. Verschillend[e] zamenkomsten hebben plaats gehad tusschen lord *Joh[n] Russell*, sir *J. Graham*, de heeren *Gladstone* en *Card[]well*, sir *Charles Wood*, enz.

London, 21 December. In de gisteren gehoude[n] zitting van het hoogerhuis voerde graaf *Derby* en [de] hertog van *New-Castle* achtereenvolgens het woor[d]. De eerste trad in eene verklaring van de aanleiden[de] oorzaken tot den val van het ministerie, welke, gelij[k] hij zeide, alleen het gevolg was van eene geheel b[e-] ginselloze combinatie van partijen in het lagerhu[is]. De hertog van *New-Castle* ontkende dit ten sterkste bewerende, dat geene zucht tot omverwerping van h[et] bestuur, maar alleen de wensch om den lande waa[r-] diglijk te dienen, lord *Aberdeen* bij zijne handeling[en] had geleid. Nadat graaf *Derby* zich nog eenigzins n[a-] der had verklaard, werd de zitting gesloten.

— In het lagerhuis werd niets van eenig belang b[e-] handeld. De kanselier der schatkist deelde mede, d[at] hij en zijne collega's na de stemming van Donderd[ag] avond, zich verpligt hadden gevoeld, aan de koning[in] hun ontslag in te dienen; dat lord *Aberdeen* zich b[e-] belast met de zamenstelling van een nieuw kabinet en dat de tegenwoordige ministers hunnen post slech[ts] zouden behouden, tot dat hunne opvolgers hunne aa[n-] stelling zouden hebben ontvangen.

— Wederom zijn in de afgeloopen week vrij ve[le] schepen van hier naar de goud-koloniën in Australi[ë] vertrokken, terwijl de betaalde vrachten vrij hoog wa[]ren. Naar Victoria vertrokken drie schepen, metend[e] te zamen 2.014 ton, een naar Sydney, metende 6[] ton, en een naar Adelaïde, metende 323 ton.

BELGIE.

Brussel 20 December. Naar men verzekert zijn zoowel door de schatkist als door de nationale ban[k] maatregelen genomen, om de 11 millioen 5 pCts., aa[n-] staanden Donderdag, de eerste dag, die voor de re[m-] boursering vastgesteld werd, in eens te kunnen re[m-] bourseren.

Morgen zal door de kamer van vertegenwoordiger[s] in geheim comité, beraadslaagd worden, over het voo[r-] loopig verdrag, den 9den dezer, tusschen Frankrijk [en] Belgie gesloten.

FRANKRIJK.

Parijs 20 December ('s morgens.) Gisteren is de Ko[m-] missie van den Senaat andermaal bijeengekomen om [de] lezing van het rapport van den heer *Troplong* bij [te] wonen. Men weet evenwel nog niet zeker of alle led[en] van den Senaat heden zullen bijeenkomen, om over h[et] wetsontwerp, houdende wijziging der constitutie, [te] stemmen; vermits zij gisteren, in den loop van den d[ag] nog niet bij een geroepen waren. Over het algeme[en] was men van gevoelen, dat de Senaat op morgen [] bijeenkomen. Wat er ook van zij, men twijfelt gee[ns-] zins aan den uitslag der deliberatiën. Het decreet, [be-] trekkelijk de erfelijkheid van den troon en de posi[tie] der leden van de Keizerlijke familie, is tot heden d[oor] den Moniteur nog niet medegedeeld; men denkt dat niet eer dan na het verschijnen van de, het wetsontw[erp] houdende wijziging der constitutie, zal bekend word[en] gemaakt.

— Sedert men het huwelijk van *Lodewijk Napoleon* [met] de prinses *Wasa* als mislukt kan beschouwen, was nu eens sprake, dat de Keizer met eene Engelsche, [] weder met eene Spaansche Prinses of Russische vors[tin] in het huwelijk zou treden. Thans wil men, dat Z. [M.] met eene dochter van don Pedro, Keizer van Brazi[lië] of met eene Saksische prinses, zuster van de toeko[m-] stige gemalin van den Keizer van Oostenrijk, in [] echt zal treden. Wat er ook van zij, zeker is het, [dat] er, door de mislukking van het eerste huwelijk, [] vele moeijelijkheden moeten overwonnen worden, om keuze van eene gemalin voor *Lodewijk Napoleon*, [bij] de familien der buitenlandsche mogendheden te d[oen] gelukken, dat er voorshands in het geheel niet [aan] eene verloving te denken is. Ook twijfelt men zeer [of] de Keizer zich er thans wel eens veel mede bezig ho[udt].

Wat was die arme Dalroos in korten tijd bitter bleek geworden en vervallen! Hare oogen stonden vol tranen, hare houding was gebukt, men zag wel — ze was eene geknakte bloem, aan wier kiem een verborgen worm knaagde. Wat hielp haar de weergekeerde rijkdom? Zij had geen oog voor overvloed en geld, zij had enkel een oog voor haar ongelukkigen man, wiens vreemd, onverklaarbaar gemoedsbestaan haar nu den laatsten tijd met bitteren kommer vervulde. Wat mogt hem wel schorten? De naweeën van het vrij langdurig ziekbed konden immers niet zóó, niet alleen zoo lang en aanhoudend op hem werken. Maar wat dan? Hij sprak zich nooit regt uit, er was geen woord uit hem te krijgen, zijn hart scheen gesloten, gesloten zelfs voor haar, zijne teedere, geduldige, liefdevolle vrouw! Zij overlegde en peinsde, gelijk zij reeds lang overlegd en gepeinsd had, met hart en met gedachten, — maar zij kon 'traadsel niet oplossen, kon de donkere plek niet vinden, die hare treurige slagschaduw ook over hààr rein en schuldeloos leven wierp, ook hààr helder gemoed verdonkerde tot hartbrekens toe.

Lang zat de arme vrouw zoo, in haar verdriet verzonken, tot de tuindeur kraakte en zware voetstappen op 't zandpad naderden. Thans rigtte zij zich overeind, streek haastig met de hand over de oogen en dwong hare lippen tot een glimlachje, daar ze meende, dat het Severijn was, die kwam. Doch, 'twas niet haar man, 't was Koenraad, die met verhit gezigt en donkeren gloed in de oogen voor den ingang van 't priëel staan bleef en de verschrikte vrouw met brandende oogen aanstaarde. Louise rees dadelijk op en, hoewel zij sidderde voor dezen man, die blijkbaar in zeer opgewonden, zoo niet beschonken staat verkeerde, sprak zij toch met kalme waardigheid: »De tuin is hier niet voor iedereen, Koenraad! Ga! Ik verlang hier ongestoord te wezen. Wat wilt gij hier?"

Koenraad ging niet. »Wat ik wil?" zeide hij met diepe, van hartstogt bevende stem. »Ik wil u, lieve Dalroos! — U, u heb ik reeds lang bemind. Mijn geweld over u is magtiger, dan gij zelve weet of gelooft."

Met deze woorden trad hij nader en breidde de sidderende handen naar de vrouw van zijn meester uit. — Deze stond als versteend.

»Denkt gij," vervolgde de woestaard, »dat de molen maar zoo bij ongeluk in vlam en gloed is opgevlogen? Hier ik, — ik heb hem aangestoken; maar wat ik deed, — 't was op last van uw man en...."

Der molenaarster scheen de grond onder de voeten weg te zinken bij deze plotselinge ontraadseling van het vreeselijk geheim. Zij waggelde, waar zij stond, dreigde neer te storten, doch, zich bevend aan een tak vastgrijpende, hield zij zich nog overeind, vermande zich en riep: »Leugenaar! Lasteraar!" toen daar een woeste schreeuw klonk en een forsche slag viel. Koenraad tuimelde en stortte. »Wees vervloekt!" kreet hij en [] ne bewustheid verliet hem met het gudsende bloed, [dat] hem uit het hoofd stroomde. Over zijn ligchaam [] sprong Severijn, die hem geveld had, en ving zijne [] zwijmende vrouw in de armen op. Op zijne armen dr[oeg] hij de onmagtige naar huis. Om Koenraad bekomme[rde] hij zich niet.

De Dalroos was geknakt; zij verwelkte. Zij v[er-] haren man, nadat zij hem alles verhaald had, a[] niet, dan: »Is het waar?" en hij zeide niet neen, [] keerde zich enkel af en steunde. Daarop sprak de [Dal-] roos niet meer. De slag had haar verpletterd, zij [] op het sterfbed. Nog weinige dagen worstelde zij t[egen] den dood. Hare kinderen drukte zij vaak, vaak [aan] het hart, en kuste hunne lokken, hunne roode wa[ngen], maar zij sprak niet en weende ook niet. Zij kw[] echter weg, en eens 's avonds, toen de zon ter ruste [ging,] was zij dood.

Severijn bestelde haar ter aarde. Zijne kinderen [wein-] ten, hij stond koel en bleek bij 't graf. Dezen man [had] de wroeging gedood, hoewel hij nog leefde. Drie [da-] gen en drie nachten zat hij op het graf der Dal[roos,] vervolgens maakte hij zich op en ging naar Bern[]. Daar verkocht hij den molen aan zijn neef. Een[] van 't geld — het was slechts weinig — ontving hij [] al 't overige, volle vijftienduizend daalders, betaald[e] aan de brandkas, daar hij zeide: »Ik heb mijn

— Uit de verslagen van de ontvangsten der in- en uitgaande regten over de elf maanden, van het loopende jaar blijkt, dat die zeer gunstig voor het rijk zijn geweest. Aan inkomende regten is gedurende de elf eerste maanden van het loopende jaar ontvangen fr. 126,000,000, tegen fr. 107,000,000, in 1851, op gelijk tijdstip. Voor de maand November alleen bedraagt de vermeerdering fr. 1,800,000.

De invoer van Katoen steeg in vergelijk van hetzelfde tijdstip, gedurende het vorige jaar, van 524,000 quint. op 681,000 quint; van 167,000 op 276,000 quint; bereide zijde van 5000 op 7000 quint, en ruwe van 7000 op 14,000 quint. De invoer van steenkolen steeg van 22,000, op 23,000; ijzer van 307,000 op 300,000; koper van 59,000 op 75,000 en zink van 126 000 op 168,000 quint. De invoer van mahonijhout steeg van 2,000 op 57,000 quint. Uit een en ander blijkt genoegzaam hoezeer de fabrieken in bloei zijn toegenomen. Ook de uitvoerhandel, gedurende eenige maanden verminderd, is wederom aanzienlijk verbeterd. De landbouw wordt op groote schaal uitgeoefend door den ruimeren uitvoer van wijn en brandewijn, terwijl er zelfs niettegenstaande de hoogere prijzen op de markten, nog granen naar het buitenland verzonden worden. De zijden, wollen, en katoenen stoffen vooral, zijn tegenwoordig in het buitenland meer gezocht. Alleenlijk bespeurt men, waarschijnlijk ten gevolge van de schorsing van het tractaat van koophandel met Belgie (welk verdrag den 15 Januarij 1853 weder van kracht zal zijn) eene vermindering in den uitvoer van wollen garens.

— De weigering opzigtens de uitlevering van Gaillard, naar men weet, de voornaamste beschuldigde in zake van het komplot te Marseille, laat eene leemte in de instructie van hetzelve, welke nog lang schijnt te zullen voortduren en al het belang aan de zaak schijnt te zullen ontnemen, hetwelk mede met het komplot in de straat Reine Blanche, wegens de langdurigheid der instructie, het geval was.

SPANJE.

Zeer geruststellende tijdingen zijn uit Spanje ontvangen en meent men dientengevolge te kunnen verzekeren, dat de koningin (uithoofde van de aanzoeken harer vrienden en welligt ook uit aanmerking van de onrustbarende verschijnselen, door de houding der algemeene opinie en openbare rust) beloofd heeft de constitutie in een meer liberalen zin te wijzigen en reeds, als begin, vergunning heeft verleend tot het houden van kiesvereenigingen. *Generaal Roncali* houdt zich onledig met het zamenstellen van een ministerie.

RUSLAND.

De Keizer van Rusland is zoo men zegt, voornemens om de straf van stokslagen bij het leger af te schaffen, en die alleen voor de straf-divisien in stand te houden.

— De berigten uit Polen zijn zeer belangrijk. Te Kalisch worden toebereidselen gemaakt tot inkwartiering der troepen, welke de voorhoede van het Russische leger, bestemd om op de gebeurtenissen in westelijk Europa het oog te houden, zullen uitmaken. Het groote leger van het zuiden, dat, zoo noodig bestemd schijnt om in Turkije te ageren, vormt eene linie van Volhijnie tot aan de monden des Donau's (Sulina), welker centrum te Wosnesensk is gevestigd.

TURKYE.

Volgens de jongste mededeelingen van de Montenegrijnsche grenzen, nemen de zaken aldaar eene ernstige wending voor de Turksche regering. De Montenegrijnen zijn voornemens de Turksche vesting Zabljak geheel te verwoesten en zich dan meester te maken van de eilanden Branjina en Lesandra, die zij vroeger reeds in bezit hebben gehad. Ook op andere punten worden door hen verschansingen aangelegd. De Turksche vesting Spuz zal niet lang meer te houden zijn. De Zetjaner Serviers, die reeds vroeger den bijstand van den Vladika tegen de Turken hadden ingeroepen, scharen zich thans met geestdrift aan de zijde der Montenegrijnen scharen. Ook in de Herzegowina is het volk opgestaan en verzet zich reeds tegen de buitengewone maatregelen des Turkschen bevelhebbers. Dit alles moet natuurlijk bijdragen om den moed der Monténegrijnen aan te wakkeren en hunne onderneming te begunstigen.

— Er zijn berigten uit Konstantinopel ontvangen, loopende tot den 5den December.

Daaruit blijkt, dat het ministerie weinig kans schijnt te hebben om zich lang staande te houden. De Turken, die gehecht zijn aan hunne verouderde begrippen, — doch deze zijn gelukkig niet zeer talrijk, — verzetten zich tegen het ministerie, omdat het de Tanzimat niet met voeten wil treden; de Christenen daarentegen gelooven, dat de Tanzimat ernstig bedreigd wordt, omdat *Reschid-Pacha* niet meer aan het bewind is; beide partijen boezemen zich zelve en elkander vrees in, en die ongegronde vrees bemoedigt weder de mannen van achteruitgang.

De finantieele crisis, de oproerige houding der Drusen, de inval der Arabieren te Mossoul, de gisting die in Albanie heerscht — dat al zoude ten goede kunnen keeren, wanneer een ferm en duurzaam bestuur de teugels van het bewind in handen nam; men gelooft dan ook, dat *Abdul-Medjid*, die zoo veel blijken gaf van een vriend van vooruitgang te zijn, weldra weder diegenen tot het bewind zal roepen, die hem reeds, in zijne goede plannen, herhaaldelijk en met nut ter zijde stonden.

KAAP DE GOEDE HOOP.

In the Cape of Good Hope Governement Gazette Extraordinary van 4 Januarij, worden omstandig medegedeeld verscheidene gevechten, welke in de maand December te voren tegen de Kaffers hebben plaats gehad, nadat de Gouverneur der kaap-kolonie bij dagvaarding van den 2 dier maand de opperhoofden *Moshesh, Molitsani, Sikonyella, Moroko* en *Gest Taai-bosch* opgeroepen had om op den 13 in zijn kamp te *Platberg* te verschijnen.

Het opperhoofd *Moshesh* is ook werkelijk verschenen, wordende hem alstoen een boete opgelegd van 10000 beesten (Ossen en Koeijen) en 1000 paarden, binnen drie dagen te leveren, ter vergoeding van het door zijne onderdanen op de boeren veroverd of gestolen vee.

Dat hoofd verwijderde zich met de belofte zijn best vermogen te zullen inspannen om dat vee binnen dien tijd te leveren, doch er kwamen niet meer dan 3500 stuks, waarop de Gouverneur in last gaf om geweldigerhand tegen hem te werk te gaan.

Verscheidene kolonnen rukten daarop tegen die kaffers uit, met het gevolg dat zij, zich te weer stellende en met duizenden te paard verschijnende, op alle punten werden uiteengedreven en hun een groot aantal vee ontnomen werdt, zijnde daarbij aan de zijde der Engelschen vele manschappen gesneuveld.

Na het laatste gevecht aan de Caledon rivier op den 20 December A°. P°. plaats gehad hebbende, kwam op den volgenden dag een bode met een vlag van wapenstilstand in het kamp, medebrengende den volgenden brief aan Z. E. den Gouverneur gerigt.

Thaba Bosigo.
'sNachts (12 nre) 20 December 1852.

Uwe Excellentie.

Heden hebt gij tegen mijn volk gevochten en veel vee weggenomen. Daar het oogmerk om welke gij gekomen zijt is, om schadevergoeding voor boeren te hebben, verzoek ik U te vreden te zijn, met wat gij genomen hebt. Ik smeek om vrede, — laat dat genoeg zijn, ik bid het U en laat mij niet langer beschouwd worden als een vijand van de koningin. Ik zal alles doen wat ik kan om mijn volk bij vervolg van tijd in order te houden.

Uw nederige dienaar
Moshesh.

waarop Zijne Excellentie het volgende antwoord zond.

Kamp Caledon 21 *December* 1852.

Opperhoofd Moshesh.

Ik heb uw brief ontvangen. De woorden zijn die van een groot opperhoofd en van een die de belangen van zijn volk ter harte neemt. Ik heb U gezegd dat als U de boete niet betaalde ik bij U zou komen en die halen. Ik ben een man, die nooit zijn woord breekt, anders zou de koningen mij hier niet gezonden hebben, ik heb de boete door magt genomen en ik ben voldaan.

Ik ben niet kwaad op uw volk, dat het gevochten heeft ter verdediging van hun eigendom; want zij die vochten — en wel vochten — waren niet allen dieven en het spijt mij er vele gesneuveld zijn. Dat is uwe fout, want als gij de boete betaald had, zou het niet gebeurd zijn. Ik verlang nu niet U opperhoofd te beschouwen als een vijand van de Koningin, maar ik moet krijgswet in de Souvereiniteit uitvaardigen, om aan kommandanten en veldkornets magt te geven, commando's te maken op eene geregelde wijze, en met de bewilliging van den Resident, in uw land te treden om geplunderde paarden en vee, die na dezen tijd gestolen worden op te zoeken. En ik verwacht van U dat gij hen helpen zult; want alhoewel gij een groot opperhoofd zijt, schijnt het dat gij uw eigen volk niet van stelen afhoudt of kunt afhouden; daar onder het vee, dat gij gezonden hebt als een gedeelte uwer boete, drie ossen waren, de eigendom van den heer *Bain van Bloemfontein*, die gestolen zijn sedert ik over de Caledon rivier trok. Daarom beschouw ik, opperhoofd *Moshesh*, uwe beloofde verpligtingen vervuld, en hoop dat gij maatregelen nemen zult om zulke nadeelen voor te komen. Ter zelfden tijd onderteeken ik mij, als de vertegenwoordiger van de koningin.

Uw vriend
Geo. Cathcart, Gouverneur.

P. S. *Opperhoofd! Ik zal blij zijn U zelf of Uwe Zonen, bij mij te zien, op dezelfde vriendelijke wijze en goed vertrouwen als voor het gevecht, te Platberg, op morgen of overmorgen, ik zal nu de legermagt weder wegzenden en binnen weinige dagen naar de kolonie terug keren.*

G. C.

Op den 28 December is bij Proclamatie door Z. E. de Luit. Generaal Sir *George Cathcart*, Gouverneur der Kaap kolonien, van de onderwerping van het opperhoofd *Moshesh* aan de volke kennis gegeven, hebbende Z. E. bij eene generale order van den 22 te voren, Zijne bijzondere tevredenheid betuigd aan de officieren en manschappen, welke aan die zulk een gunstigen uitslag gehad hebbende gevechten, deel hebben genomen. Het verlies van de zijde der Engelschen daarin geleden, wordt in die generale order opgegeven te zijn geweest als volgt:

Gesneuveld 1 officier, 4 onderefficieren en 33 soldaten, gewond 2 officieren, 4 onderofficieren en 9 soldaten.

Advertentiën.

Heden ontviel uit den kring zijner vrienden na een smartelijk lijden van negen dagen, de heer *N. A. Brunnemeijer* in ruim zes en twintigjarigen ouderdom.

Geacht door allen die hem kenden, maar hartelijk bemind door allen, die als ware vrienden zijn loyaal karacter wisten te waarderen, zal zijn verlies nog lang betreurd worden.

Uit naam zijner vele vrienden

SOERABAYA, 3 *Februarij* 1853. (83)

M. D. DE BRUëRE.
E. H. KUNEMAN.
W. VAN RAALTEN.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

Ten vervolge op de advertentie, voorkomende in de Javasche Courant van den 5den Februarij jl. No. 11, heeft de directie der Maatschappij van Toonkunst de eer het publiek bekend te maken, dat het concert, ten behoeve der noodlijdenden te Banda, bepaald is op Vrijdag den 4den Maart 1853, des avonds ten half acht ure precies, in de zaal van den Schouwburg, en dat als kommissarissen zijn verzocht en aangesteld de heeren *W Rueb*, *Alexander Fraser* en *A. F, Lens*, voor de stad, en de heeren *P. van Rees* en *T. H. Tiedeman*, voor het overige gedeelte van Batavia.

Het is aangenaam hierbij te mogen voegen, dat eene algemeene deelneming voor den goeden uitslag van dit concert wordt ondervonden, zoodat met de medewerking van de te Batavia gevestigde liedertafel en andere talenten, de gegronde hoop mag worden gevoed, dat deze poging ten behoeve van onze noodlijdende natuurgenooten te Banda, met de meeste welwillendheid en belangstelling door het publiek zal worden ondersteund,

Het progamma der uit te voeren stukken zal nader worden openbaar gemaakt.

De Directie voornoemd,
P. VAN REES President.
G. WILLET, Secretaris.

BATAVIA.
10 *Februarij* 1853.

Eene jufvrouw van de Protestantsche Godsdienst, de Hollandsche, Fransche, Engelsche talen, Handwerken en verders wat tot eene goede opvoeding vereischt wordt, onderwijzende, zag zich gaarne bij eene fatsoenlijke familie geplaatst, tot opleiding van twee of drie meisjes.

Adres, met franco brieven onder H: bij den Boekhandelaar *Fuhri* te Soerabaya. (76)

Die in het bezit mogt zijn geraakt van wederhelften der Recepissen van de serien van *f* 100,— N° 1186, 3226, 6940, 14160 en 64677 gelieve zich in persoon dan wel met franco brieven te adresseren bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*,, onder La. V, ten einde hier omtrent te transigeren. (80)

De ondergeteekende heeft de eer het geachte publiek bekend te maken, dat hij op den hoek van de Theewaterstraat en wel in het vroeger gewezene Haagsche Koffijhuis een huis geopend heeft, tot het houden van Vendutien.

(86) E. S. VOUTE, Makelaar.

De ondergeteekende, gewezen adjudant onder-officier geweermaker bij het Gouvernements atelier te Mr. Cornelis, brengt bij deze ter kennisse van het geëerde publiek, dat hij den 1 Februarij nabij het Stadhuisplein een etablissement heeft opgerigt, alwaar gelegenheid zal bestaan tot het repareren van alle soorten defecte wapenen.

Het aanmaken en repareren van Rijtuigen etc. zoo ook van alle koperen en ijzeren scheeps ustensiles.

Eene prompte en tevens civiele bediening doen hem hopen de gunst van het publiek te mogen verwerven.

(77) L. J. COLLEIJE.

Benoodigd:

Bankactien en Gouden Tienguldenstukken

(81) E. S. VOUTE, Makelaar.

...rand en mijne vrouw vermoord; het geld komt u ... de wroeging mij." Hierop keerde hij naar den molen terug. Niemand deed hem eenig leed; men waande zijn verstand gekrenkt, men hoopte dat hij wel weder beteren zou. Daags daarna verdween Severijn met zijne kinderen uit den molen en uit den omtrek. Hij had niemand gezegd, waar hij heenging. Eerst lang naderhand hoorde men, dat een bleek, stil man met een ... en een meisje op een schip was gezien, dat naar Amerika zou vertrekken. Men vermoedde, dat die man Severijn met zijne kinderen zou zijn geweest. Met zekerheid vernam men niets meer van hem. Hij is verdwenen.

Koenraad genas van de zware wonde, hem door Severijn toegebragt, en klaagde dezen van brandstichting en poging tot moord aan, want hij dorstte naar wraak. ... verzweeg hij. Toen hij echter hoorde, dat de Dalroos dood en zijn voormalige meester met de kinderen verdwenen was, nam zijn wezen eene zonderlinge stuiptrekkende beweging aan, en zijn oog werd als verglaasd. Weldra bespeurde men, dat hij krankzinnig was geworden. — Menig jaar is verstreken, maar nog woont hij in het dal: de nieuwe bezitter van den molen duldt hem, geeft hem den kost en kleedt hem uit medelijden met zijn treurigen toestand. Vaak strekt hij tot spot der kinderen wijl hij gedurig naar de Dalroos vraagt en ... het hoofd schudt, als men hem eene roos geeft. »Dat is zij niet! — De Dalroos zoek ik," zegt hij en weent bitterlijk, terwijl de menschen over zijne kinderlijke onnoozelheid lagchen.

Varia.

Het was bij de Hebreën en andere Oostersche volken niet ongewoon, aan de vrouwen namen te geven van zachtaardige en om andere redenen aangename dieren. De volgende uit de gewijde en ongewijde geschiedenis bekende namen mogen ten voorbeeld strekken.

Ajola, (*Ayeleth*) *eene hinde.*
Isis, *eene Zwaluw.*
Rachel, *een Schaap.*
Semiramis, *een bergduif.*
Sippora, *een vogeltje.*
Tabitka, } *een Geitje.*
Dorcas }

Bij de westersche volken ontmoeten wij hetzelfde gebruik. Om te vleijen, gaven de romeinen ook vele zoete namen aan hunne vrouwen, zoo als:

Anaticola, *een kleine eendvogel, taling.*
Caprea, *steengeitje.*
Columbula, *duifje, en anderen.*

Bij ons is het gebruik van: *hondje, poesje, schaapje* en dergelijken mede niet vreemd. Evenwel komen deze woorden niet voor als doopnamen, met opzigt van welken men zich doorgaands bepaalt tot anderen van vreemden oorsprong, die, vertaald, soms onverwachte zamenvoegingen opleveren. Zoo ontmoeten wij niet zelden de volgende voor of doopnamen:

Christina Philippina Sophia

welke in het Nederduitsch de volgende beteekenis hebben

Christelijke Paardlievende Wijsheid.

Waarschijnlijk zou wel geen onzer dames wenschen, zóó, met goede Nederduitsche namen, in de registers van den burgerlijken stand ingeschreven te zijn.

Verkrijgbaar:
Diamanten en Brillanten
bij
(82) E. S. VOUTE, Makelaar.

Bij den ondergeteekende, Gouvernements aannemer voor het vervaardigen van vaatwerken, wonende op Pintoe Ketjiel in het Chinesche Kamp bij *Lauw-Assie*, zijn, van heden af, te verkrijgen tegen civiele prijzen, heele en halve leggers, heele en halve amen en heele en halve ankervaten en andere soorten van vaatwerken, zullende, wanneer hij afwezig mogt zijn, de geëerde koopers door genoemden *Lauw-Assie* bediend worden.

BATAVIA, HO KINSENG.
12 *Februarij* 1853. (78)

De sedert 1 Januarij 1852 in liqnidatie zijnde firma *van Maanen Wermuth & Co.*, maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat alle uitstaande pretentien, genoemde firma aangaande, geene uitgezonderd, publiek zullen verkocht worden op vendutie, welke zal plaats vinden op maandag den 7 Maart e. k. voor het kantoor der firma *van Maanen en Co.* terwijl zij hare debiteuren alsnog dringend verzoekt hun debet, voor dat tijdstip te voldoen, ter voorkoming van onaangenaamheden.

SAMARANG,
den 8 *Februarij* 1853.
VAN MAANEN WERMUTH & Co.
(75) in Liquidatie.

Per Mail Ontvangen.

Aurora. Jaarboekje voor 1853. *f* 10,—
Vergeet mij niet. Muzen Almanak voor 1853 » 10,—
Almanak voor het Schoone en Goede 1853. » 5,—
Onder redactie en medewerking van Nederlands geachtste letterkundigen, geillustreerd met keurige staalgravuren gebonden in prachtbanden, bij
(84) VAN HAREN NOMAN.

Militaire Werken.

Van Sypesteijn. Geschiedenis van het Regiment Nederlandsche artillerie. *f* 5,—
W. J. Knoop. Nederland in 1672 en 1675, krijgskundige beschouwingen. » 4,—
Booms. Veldtogt met het Fransch- Afrikaansche Leger tegen klein Kabijlie in 1851, » 4,—
Goudriaan. Memorandum der Vaderlandsche geschiedenis in verband met de krijgsgebeurtenissen » 3,—
Lof van den Oorlog, tegen de leerstellingen der vrienden van den vrede. » 2,—
Pel. Handleiding voor de versterkingskaart ten dienste der onderofficieren, welke zich, voor officier der Infanterie voorbereiden. » 2,—
Voorhanden bij
(85) VAN HAREN NOMAN.

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Februarij	5	Engelsch	Naomi	Cathay	Shanghae	7 Januarij.	Falmouth
»	7	Spaansch	La bella Gallega	Barnaiders	Amoy	22 »	Havanna
»	—	Fransch	Le Lion	Bonnet	Canton	27 »	Bordeaux
»	—	Engelsch	Roch Cliff	Carg	»	24 »	London
»	8	Nederlandsch	Resident van Son	Bauditz	Batavia	6 Februarij	Nederland
»	—	»	J. C. J. van Speyk	Noltee	»	5 »	»
»	—	Engelsch	Surga	Maurica	Hongkong	21 Januarij.	Sydney
»	9	»	Hamillen Metschill	Noman Hill	»	27 »	London
»	—	Peruaansch	Isabella Quitana	Beazely	Cum Sing Moon		Calleo
»	12	Nederlandsch	Z. M. stooms. Egmond	luit. t/z 1 kl. Beelaert	Batavia	20 Februarij	Padang
»	—	Spaansch	General Churruca	Munoz	Manila	29 Januarij.	Cadix

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Februarij	12	Engelsch	stooms. Chusan	Down	Singapore	20 Februarij	Maclaine, Watson en co.
»	13	Nederlandsch	Z. M. stooms. Gedeh	luit. t/z 1 kl. Dibbitz	Cadix		
»	—	Nederl. Indisch	Almas	Sim Anyan	Muntok	9 Februarij	
»	—	Amerikaansch	Lucy Elisabeth	Crosby	Boston	12 October.	Paine, Stricker en co.
»	14	Nederlandsch	Agneta		Samarang		B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Februarij	13	Nederlandsch	Urania	Teylaar	Soerabaya
»	—	»	Z. M. stooms. Ardjoeno	kapt. luit. t/z Voet	koers stellende om de N. W.
»	—	Zweedsch	oorlogsfregat Eugenie	Clavingen	» » » » » »
»	15	»	Oscar	Lagerklou	Samarang [illegible]
»	—	Engelsch	stooms. Chusan	Down	Australie

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Ridderkerk	Noltee	Cheribon	B. Kopersmit en co.
»	Henriette Elisabeth Susanna *	Prater	Nederland	»
»	Agneta		»	»
»	Axia *	Abrahamsz	»	Haager en Schuurman.
»	Generaal Michiels *	Prosser		»
»	Almelo	Auffmortts	Samarang en Soerabaya	Tiedeman en van der Burg.
»	Alcyone *	Sandberg	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	Ambarawa *	Buyskes	Singapore	B. Sanier, Suermondt en co.
Nederl. Indisch	Nagalaut	Winter	Samarang	John Pryce en co.
» »	Almas	Sim Anyan		
Engelsch	William Simpson	Kinley	London	Martin, Dyce en co.
»	Sir Herbert Compton	Browne	China	Pitcairn, Syme en co.
»	Samarang	Escott	London via de Kaap de G. H.	Maclaine, Watson en co.
Amerikaansch	N. B. Palmer	G. B. Lower	New-York	Paine, Stricker en co.
»	Buckeye	Tibbets	Padang	»
»	Lucy Elisabeth	Crosby		»
Fransch	Louisa Cezard	Chatelain	Samarang	B. Sanier, Suermondt en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen Passagiers.

Met het Eng. stooms. Chusan: 36 *passagiers voor Australie.*

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned.-Ind. schip Urania: de heeren *C. van Vlissingen, L. Saurman.*

Handels-Berigten.

Aanvoer.

Van Muntok per ned. ind. schoener *Almas*, gez. Lim Anijan.

f 7,650 zilv. munt. $6^{1}/_{2}$ pic. was. 3 pott.. honing. 18 pic. poelasari. 150 do. tingie verf. 24 st. planken 6000 stell. chin. kipsauw. 250 do. aardewerk. 100 st. steenen. *de Gezagvoerder.*

Van Boston per eng, schip *Lucij Elizabeth* kapt. Crosbij agt. Paine, Stricker en co.

665 bn. ongebl. drillings. 450 do. do. shirtings, 18 do goenijzakken, 10 kn. meubelen,

Prauw van Lampong *Telok Betong* Joeragan Mohamat.

4 pic. garen, 7 do. klapper-olie. 5 do. malinjo vrucht., 2 do. poela sarie. 25,000 ps. klapper-noten. $2^{44}/_{100}$ pik oud koper. *Order.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Naga-Laut* kapt. J. Winter.

446 st. boeken 42 do. doodkist planken. *John Pryce en co.*
192 kn. cochenille. 3 kn. monsters *Paine, Stricker en co.*

Uitvoer.

Naar Australia via Samarang en Soerabaija per ned. schip *Urania* kapt. Teijlaar.

37 kisten 25 bal. manufact.. 2 kist. glaswerk 2 do. koopm. shapp.. 1 do. schilderij 15 vs. boter 1 kistje 2 do. boeken. 1 do. divers.. 6 kn. eetwaren 4 do. divers . 3 do. do. 6 do. 6 pakken 1 blik platen 10 kisten 1 vat 100 vatj. 75 gedekte mandjes. 2 kn. papier 10 bn. koffijzakk.. 40 hammen 16 ks. likeuren 44 kn koffij zakken 10 pakken koopm. schapp.. 7 kn. ruwe calicots. 4 do. groent. vleesch en visch 1 do. koper en blikwaren 1 do. berlijns zilver glas en ijzerwerk 1 do. eaude cologne 10 do. provisien 50 md.. seltzerwater 25 kn. 12 vat bier 13 do. azijn. 19 do. wijn, 5 do. ingel goederen. 25 keld. genever. 1 baal camille 31 kn. manufact. 1 do. laken 1 do. neteldoek. 13 do. provis.. 25 do. bier. 3 do. groenten. 1 do. ijzerwerk. 3 stukken do.. 1 kt. koopm. schappen. 14 kisten divers.. 200 Vatjes 50 mn. min. water 4 kn. ansiovisch 3 do. haring 15 do. provis.. 1 do. meubels en divers.. 16 kn. wijn. 58 do. likuer en bitter 2 do. manufact.. 1 kistje 1 do. boeken 1 do. zakken *aan boord gebl. lad. v. Nederland.*

Lading voor Australie.

400 pic. zwt. peper 3 do. notenmuscaat, 4 do. foelie. 250 do. rijst. *MacLaine. Watson en co.*
6 pic. notenmuscaat. 23/100 do. foelie. *Burt, Mijrtle en co.*
140 pic. zwart peper. $25/_{122}$ do. notenmuscaat. *Morgan, Melbourn en co.*

Naar Cheribon per ned, ind. baak *Djoeharie* gez. Keagoes Moht. Assiek.

$148^{9}/_{10}$ pic. onges. katoen $149^{1}/_{2}$ do. do.. 48 do. rotting. 24/100 do. draken bloed $4^{2}/_{10}$ do. was. 105 do. benzoin. 28 do. witt. dammer $12^{1}/_{2}$ do. poela sarie 6 do. laka hout 26 do. glam vrucht.. 25000 st. kroepoeks 8 corg. hout bakjes. $1^{1}/_{2}$ do. do. doelangs. 7 do. do. doozen. 25 pic. tamarinde 1 do. oud koper 1 catjes ongewerkt goud 1000 guld. zilv. munt. 3/4 pic. benzoin. $16^{6}/_{10}$ do. dammer. 40,000 st. kroepoeks. $41^{8}/_{10}$ pic. ong. katoen. 1/2 zwt. peper. $18^{3}/_{10}$ do. dammer. 4/10 do. was 2/10 do. tabak 3 corgs. hout. doelangs 92 pic. gambier. 10 do. glam vrucht.. $2^{3}/_{10}$ do. poelasarie. 60 st. eng. zeilgaren. 13 st. houten bakk., 12 do. do. tennongs 10 do. sierie. doozen. *aanboord gebl. vorige lad. v. Palembang.*
1000 ps. sp. matten. *de Gezagvoerder.*
9 kn. koffers 1 mand. 1 pak papier. 2 emmers 1 bendij. 15 colls. provis. en dranken. 1 pak inhd. 1 jagtgewen. en 1 pr. Pistolen. 1 kt. provis.. *van den Broek en co.*
16 kn. madapollams. *Sech Said Maget.*

Naar Padang per ned. ind. schip *Soetan Iskander* kapt. M. L. Pike.

76 kn. ruw katoen. 74 do. madapoll.. 1 do. mignonetten. 1 pakje monsters. *N. H. M.*
1 kt. batav. bat. sarong. 12 doz. eur. rook pijpen 1 do. do. ijzeren vinster knippen. 1 jav. kop. pot. 2 stel. stalen. pannen. 2 koper strijk ijzers. *Buys.*
6 kn. rijnwijn. *de Vlugt,*
1 kt. eur. ijzerwerk. 1 do. boeken. 1 do. eur. bendijtuig. *John Purvis.*
1 kt. piano. 1 do. lessenaar *Haager, en Schuurman.*
2 kn. 1 piano. *Intveld.*
5 do. gem. sarongs. 24 do. ruwe katoen. 2 do. kant. behoeften. 1 kistje monster. *N. H. M.*

Naar Soerabaya per ned. ind. bark *Balgies* gez. Said Hassan, b Alie Schap.

390 pic. ijzer 250 do. idem. 28 tobb. staal. *E. Moormann en*
55 tross. touwwerk 35 vs. verf 15 keld. lijn-olie 2 kn. terpent 5 do. sago. 5 domme krachten 27 vaten teer *H. Plump.*
248 keld. genever 1 kt. zijde goederen. *Tiedeman en v. d. Bu*
4 oxh. porter 1 kt. bendie tuigen 1 do. billiard lampen. 19 pr. die lanthaarns., 1 kt. kantoor. boeken. en schrijfbehoeft.. 200 gouddraad. 2 pijpen inkt 2 kn. ing. vrucht.. 6 oxh. porter 6 parfumerien. 1 do. schijfbehoeften. 1 do. spijkers. 1 do. lamp en pitten *Burth Mijrttle en co.*
2 kn. dranken en provis.. 1 bendie jas. *Vaupel en co.*
250 zakk. poetjoek. 100 vs. boter. *Johan Arathoon.*
1 kt. boeg. sarongs. 3 pees arab hoofdbanden 4 do. do. baadjes ps. eur. sarongs. $4^{1}/_{2}$ corg . bat. doeken. 500 st. bamb. hoe *Sech Salim bin Said.*
8 kn. blinjo. 2 do. nagelen 3 ton gezt. gandarias. 1 kt. chin. len. 7 do. lengkeng. 1 do. chin. vermilioen 4 do verf. 1 do. c blanketsel. 1 do. do. klater hout 5 do. do. offer wierook 1 d muilen. *Tan Angkong.*
9 kn. meubelen en lampen. *Roselje en co.*
1 do. chin. hoeden *Koe Tjiang.*
1 kt speelkaarten 48 ms. s. water. *v. Ommeren, Rueb en co.*
2 vs. kop. spijkers 23 stuk ijzer. *Said Aloewie Satrie.*
1 kt. tricots 1 do. koussen 1 do. hoeden 3 do. modewaren *A. P*
20 kn. thee 1 zwt. verf. 1 do. kinder speelgoed. 4 do. chin. ro rijst. 10 pak. do. papier. *Oeij Ongtjan.*
1 bendie met toebeh *J. W. Neijs.*
9 kn. gew. doeken. *E. Moormann en co.*
25 do. glaswerk 2 do. geraf. suiker 1 do. suikerwerk 1 do. pro 3 do. manufact.. 1 do. lampen. 21 do. kramerijen. 2 ijzerwer 3 do. geraf suiker 2 st. vloer steenen *Metzendorff. Wilmans*
100 vs. boter *v. Ommeren, Rueb en co.*
13 kn. cognac. 2 do. parfumerien 1 do. handschoenen 1 do. bl boeken. 1 do. saijet. *A. Pons.*
f 300 guld. specie. 11 kn. madapoll.. 1 do. madr. kat. slawls. st. arab tulban. 25 do. do. slendangs 1 kt. bat. soga. doeken. doz. eur. doeken. 1 kt. rood katoen. *Sech Said Maget.*
20 vn. pik. 1 pak loglijnen *Jacometie en Landberg.*
1 kt. rood katoen 15 do. eur. doeken. *Sech Said Maget.*
1000 ps. sp. matten *Oeij Ongtjan.*
115 kn. cognac. 1 do. hoeden *A. Pons.*
191 kn. madapoll.. *N. H. M.*
1 kt. ijsvormen 4 do. bessen sap. 3 do. koekjes vormen 12 kra suikerwerk. *Leroux en Berne.*
2000 sp. matten 40 ps. kop. gong. 2 do. oliephantsanden 1 be 8 kop. gongs. *Said Hassan bin Alie Sehap.*
1 pak bat. soga doeken 1 kt. do. do. slendangs. 1 eur. lange k djes. 5 ps. arab mutsen. 200 sp. matten 2 ps. vriese klok *Said Maget.*
800 sp. matten. *Said Oesman bin Kasim.*
2 kn. wit. katoen 10 vs. hagel 5 kn. shawls 10. do. andr. roo verfd katoen *Martin Dyce en co.*
10 st. madr. sprijen *aan boord gebl. lad. v. Padang.*

Naar Padang via Bencoelen per ned. ind. stoomschip *Macass* kapt. T. H. Schmidt.

Lading van Soerabaija voor Padang.

$17^{1}/_{2}$ pic. tamarinde $17^{1}/_{2}$. do. koperwerk 130 pakken sarongs. *Abdul Salma.*
3 kn. tromm.. 32/m. java. sigaren *Said Hoesin bin Aboebaker,* *droes.*

Lading van Batavia voor Padang.

3 kn. batav. gedr. kleedjes. $21^{1}/_{2}$ cor. do. do. slendangs. 14 st. katoen 60 do. eur. linnen 1 kistje bangs wit. katoen. *Tan goan.*
40 kistjes kaas. 30 hammen 10 vs. worst en saucijs 2 kn. 1 orgel 4 kelders zuren 2 kistjes likueren 1 do. karpetten 1 do ring 1 do. ansjovisch. *B. Kopersmit en co.*
1 kistje papier *N. Lange en co.*
1 kist 1 baal manufat.. 1 kist kleeren 1 do. 1 schilderij 2 vn. p *v. Ommeren Rueb en co.*
20 do. meel. *MacLaine Watson en co.*
4 oxh. [illegible] 1 do. jap. mandjes. 1 d doozen. [illegible]
20 ks. champagne. 1 do. 1 st. orlians. 1 do. blik. 6 fles me *Kreglinger Dummler en co.*
2 kn. bat. doeken 25 st. eur. slendangs. 3 rol. chin. zijde goe
200 st. wollen dekens. *Sech Mohamat Bafadel.*
1 baal. eur. gev. katoen *Adam en co.*
4 kn. karaffen 1 do. jap. paijongs *Said Mohamat Aijdroes.*
78 do. ruwe calicots *B. Kopersmit en co.*
1 pakje boeken *H. M. v. Dorp.*
10 kn. roodewijn 2 do. champagne 2 do. sla-olie 1 man. sigar *d. Broek en co.*
96 st. pedatie as. *Hunter Houghton en co.*
2 kn. tanab. bat. doeken. $19^{1}/_{2}$ corg bat. slendangs. 10 st. zijd deren 3 corg. eur neteldoek. 23 dos. kat. doeken 3 st. eur. 8 do. arab boeken 1 do. eur. fluweel 12 do. do. madapoll.. gekeperd katoen 2 do- sarongs. 2 do. tanab. bat. doeken 2 do. do. sarongs 11 eur. gouddraad 1 st. arab tjelees $7^{1}/_{2}$ bat. slendangs 15 st. eur. chitsen 10 rol chin. satijn. $3^{1}/_{2}$ eur. sarongs 10 ps. koper bakjes 20 do. arab boeken 6 do. dapoll. 24 pak. chin. papier paijongs *Said Oemar bin alie doan.*
$27^{1}/_{2}$ corg. do. do. slendangs. 3 do. eur. lange kleedjes. 30 d slendangs 6 st. everlast 16 do. do. chtisen 5 do. do. gingh rol. do. laken 4 st. do. satijn 10 rol. chin. zijde goederen eur. shawls 10 st. do. madapoll.. 1 corg. do. sarongs. 6 valjeh gouddraad 23 doosjes naalden 4 ps arab zijde badj.. leder schoenen 100 ps. eur. mousselinen 10 do. kop. bakjes eur. madapollams 1 pic. do. oud koper 1 baal do. do. woll. d 2 kn. do. zwt. katoen *Said Awal Satrie.*
1 baal eur. wollen dekens 5 corg tanab. bat. doeken. *Said O bin Alie.*
1 kt. leesboeken. *Lange en co.*

Lading voor Bencoelen.

4 kt. eur. blikken 20 stalen pannen 1 pic. koffij *Abdul Kavo*
2 kn. bier 1 do. punch 1 do. brandewijn 2 do. portwijn 1 do. wijn. 3 keld. genever. *John Prijce en co.*
10 keld. genever. 2 kn. bier 1 vat meel. 4 doz. bitter 5 rook 2 corg slendangs $5^{3}/_{20}$ do. zwt. katoen. 30 st. madapollams. chitsen 2 do. ginghams 1 vat madera 16 kl. spiegels. *Ard*
2000 sp. matten 3 kn. madapoll.. *Hunter Houghton en co.*
20 kn. wijn *John Pryce en co.*
1 koffer eur. chitsen 13 ps. boeg. sarongs 4 do. zijde doeken do. parapluien 8 do. eur. doerias 2 corg. bat. doeken 12 zak zeep *Brahim.*
10 kn. bier. 10 ps. jatie balken 2/2 vaten batav. arak *Gouw hian.*

Voor Padang.

130 guld. specie *Sech Said Maget.*
1 kt. sarongs *Said Awab bin Oemar Satrie.*
f 60,000 recepissen *N. H. M.*
17 pakk. goenij zakken 1 kt. valsch gouddraad 5 corg. bat doeken *Tan Keppeng.*
en *Gouvernements.* goederen.

Gedrukt te *Batavia*, bij W. BRUIN